

פרוטוקול מס' 12

מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי,
י"ט בשבט תשי"ג (6.1.1953) בשעה
8.30

חברי הוועדה:

נ ר כ ח ד:

- ד. בר-דב-האי - היו"ר
- י. אורי
- ע. איכילוב
- ב. אזעיה
- ש. בנה
- י. בר-יהודה
- ה. ברגר
- א. ס. גניחובסקי
- ש. גרדי
- י. הרדי
- ק. כהנא
- ע. טימון
- מ. נורוק
- א. סטופ
- ד. צברי
- ח. דובין
- י. שפירא

סוזמנים:

- השר פ. לבון
- מ. רוזשי - מזכיר הכנסת
- ח. ליאור - מזכירו של יו"ר הכנסת
- ק. ארן - סגן מזכיר הכנסת
- א. צידון - סגן מזכיר הכנסת

ח ט ר ד:

- סיעת אל-דין אלזועבי
- א. דויש
- מ. וילנר
- סאלח חסן ח'ניפס
- א. כלפון
- י. ניצני

סדר-היום:

- א. תשלום של חברי הכנסת עבור שיחות טלפוניות.
- ב. התגובה להתפרעות שארעה בזמן דברי הברכה של יו"ר הכנסת לממשלה החדשה.
- ג. ישיבות מליאת הכנסת בימים כ"ה, כ"ו וכ"ז שבט תשי"ג (12/13/14.1.53)
- ד. חילופי חברי בוועדת הפירושים וקביעת יושב-ראש שלה
- ה. בחירת יושב-ראש הכנסת

היו"ר ד. בר-רב-האי:

לפני שאנו עוברים לדון בסעיפי סדר-היום
עלי למסור לכם, לפי בקשת יושב-ראש הכנסת,
כי הוא המבין לוועדת הפירושים, לבירור, את השאלה שנתעוררה בקשר לנאום
הברכה שלו לממשלה החדשה.

ב. אזניה:

אני מבקש להעמיד בסדר-יומה של הוועדה
את השאלה: התגובה וההתפרעות שארעה
בזמן דברי הברכה של יושב-ראש הכנסת לממשלה החדשה.

י. שפירא:

אני תומך בהצעה זו.

ח. רובין:

מכיון שיושב-ראש הכנסת העביר שאלה זו
לוועדת הפירושים - אני מציע לדון בה דק
לאחר שנקבל את מסקנות ועדת הפירושים.

ע. אילילוב:

אני תומך בהצעת ב. אזניה, אך יחד עם זאת
אני מציע לדחות את הדיון להמשך הישיבה.

ה ו ח ל ט

לדון בשאלת התגובה וההתפרעות שארעה
בזמן דברי הברכה של יושב-ראש הכנסת
לממשלה החדשה.

א. תשלום של חברי הכנסת עבור שיחות טלפוניות:

היו"ר ד. בר-רב-האי:

סעיף 11 של חוק חסינות חברי הכנסת קובע
שחבר כנסת זכאי להתקנת טלפון בביתו.
מלבד הדברים שנקבעו בחוק קיבלה בזמנו ועדת הכנסת את ההחלטות הבאות:

- א. שיחה טלפונית פירושה: 3 דקות במשך היום ו-6 דקות בערב.
- ב. חבר הכנסת זכאי במשך החודש ל-10 שיחות חוץ בכורה בביתו, ללא תשלום.
- ג. חבר הכנסת חייב בתשלום עבור מחצית השיחות הטלפוניות העירוניות בביתו.
- ד. חבר הכנסת זכאי ל-5 שיחות חוץ לחודש מבניין הכנסת ללא תשלום. הוא
חייב בתשלום עבור מחצית מספר השיחות שלמעלה מ-5.
- ה. אין כל הגבלה ביחס לשיחות עירוניות מבניין הכנסת.
- ו. הוראות אלו תחולנה על כל חברי הכנסת השניה מראשית כהונתה.
- ז. יושב-ראש ועדת הכנסת ימסור על החלטות אלו ליושב-ראש הכנסת, שהוא
הממונה על ביצוע חוק החסינות, והוא יעבירן לידיעת שר התחבורה.

- נוסף להחלטות אלו מציעה ועדת המסנה לסדרי
הבית: 1. מספר שיחות החוץ ללא תשלום ממשרד הכנסת יועמד על 10 במקום 5.
2. שיחת בכורה, תיחשב לחבר הכנסת כשיחה רגילה.
3. חבר כנסת שאין לו עריין טלפון בביתו יוכל לקבל 10 שיחות חוץ
ללא תשלום ממשרד הדאר הסמוך.

השאלה שנתעוררה עתה בקשר לעצמה שמשרד
הדאר מחייב את חברי הכנסת בתשלום עבור שיחות החוץ בכורה, - מעל ל-10
השיחות שהוא זכאי להן - במחיר פי 4 ממחיר שיחה רגילה. אני טוען
שחבר כנסת זכאי לזכות בכורה בשיחות טלפון בלי כל תשלום נוסף.

ח. רובין:

לאחר ששמעתי את ההחלטות הקודמות של ועדת הכנסת אני מציע:

א. במקום לחשב את המחיר עבור מחצית מספר השיחות העירוניות מביתו של חבר הכנסת - לקבוע מינימום מסוים של שיחות, שלהן יהיה חבר הכנסת זכאי ללא תשלום, ומעל למינימום זה יהיה חייב בתשלום מלא.

ב. להעלות את המינימום החפשי לגבי שיחות חוץ מ-10 שיחות ל-15 שיחות.
ג. לדאוג לכך שאותם חברי כנסת שביקשו טלפון וטרם נענו - יקבלו אותו.

ט. נורוק:

אני מציע לקבוע שחבר כנסת אינו חייב בתשלום בכלל עבור שיחות טלפוניות, והוא זכאי לכל מספר שיחות חינם. כך נהוג גם בפרלמנטים אחרים.

י. מיטוין:

אם מחירן של שיחות טלפון עולה - אין להגדיל את מספר השיחות, אלא להיפך: להמעיט בשיחות.

יא. הר"ר ד. בר-רב-האי:

הצעתו של חבר הכנסת נורוק מצרפה תיקון בחוק.

יב. בר-יהודה:

ברצוני לשמוע חוות-דעת משפטית בעניין אשר לא הוזכר כאן. אם כתוב בחוק שחבר כנסת זכאי להתקנת טלפון בביתו חינם, האם פירוש הדבר שהוא פטור גם מדפי-החזקת הטלפון, או לא?

יג. שפירא:

להתקין טלפון - אין זאת אומרת להחזיק טלפון. אך לעומת זאת אם החוק אומר "חבר כנסת זכאי לטלפון בדירתו" - אני מפרש את הדבר, שהוא זכאי לטלפון ללא תשלום. ייתכן מאד שיש לבדד עניין זה עם היועצים המשפטיים וכי יש מקום לתיקון בשטח זה.

לעומת זאת, אני מקבל את הצעתו של חבר הכנסת נורוק. חברי הכנסת אינם צריכים לשלם עבור שיחות טלפוניות. יש בארץ טלפונים רבים מאד, לא של חברי כנסת, אלא של פקידי ממשלה, שהתקנתם/והחזקתם הם ללא תשלום. אם תעמוד שאלה זו לדיון - אני אצביע בעד שימוש שינם לחברי הכנסת בטלפונים.

השאלה היא: האם עתה הוא הזמן המתאים מבחינה פסיכולוגית, דוקא בשעה שהועלו מחירי הטלפונים. אני מציע, על-כן, לדחות את הדיון בשאלה זו לחדשיים.

יד. בר-יהודה:

אנו זכאים ל-5 שיחות בכורה חינם ואין מטרד הדבר רשאי להחליט שהשיחה השניה היא כבר השיחה השמינית, ולחשב את מחירה פי ארבעה.

ה. ברגר:

אני מוכן לתמוך בהצעתו של חבר הכנסת שפירא לדחות את הדיון לזמנים יותר שקטים. אך אינני מסכים לפירוש שהוא נותן למלים "זכאי לטלפון". כוונת הסעיף הזה הייתה לאפשר לחבר כנסת לקבל טלפון מבלי לחכות לתורו כמה וכמה שנים, ואין המלה "זכאי" אומרת שחבר הכנסת פטור מתשלום דמי-החזקת הטלפון.

ו. נורוק:

בשעה שהייתי שר הדפוס היו כמה מקרים שחברי כנסת אשר ביקשו טלפונים, לא יכלו להענות משום שהדבר היה כרוך בהוצאות רבות. אני ביקשתי להפנות את הדבר לוועדת הכנסת.

ז. הר"ר ד. בר-רב-האי:

להוראה שבחוק אין כל קשר עם ההוצאות.

ח. בנה:

אני תומך בהצעת חבר הכנסת נורוק לשחרר את חברי הכנסת מחובת תשלום עבור שיחות טלפוניות, אך בהתחשב עם הצעתו של חבר הכנסת שפירא - אני מציע לקבוע שההחלטה שלנו תחול על שנת התקציב החדשה מ-1 לאפריל 1953.

ד. צברי:

כאשר חבר כנסת משתמש בטלפון הוא עושה מעשה, שאילולא היה לו טלפון, היה נזקק לעשותו באמצעות נסיעה בטכונית. אינני מואה מדוע אין להעלות את מחיר הטלפון, שאין הוא מצרך עממי. כאשר אנו טוענים על העלאת מחיר הלחם ומצרכים חיוניים אחרים, הרי המעמסה נופלת על המוני-העם, אך לא כן הטלפון, המשמש אנשים בעלי דרגה חברתית גבוהה יותר והם צריכים לשלם תוספת זו. אפשר לשחרר את חברי הכנסת מתשלום בזמן שמעלים את מחיר השיחות.

י. שפירא:

אני חוזר על הצעתי ומציע, לכבד עם היועצים המשפטיים את שאלת הפירוש "זכאי לטלפון". אני מציע להטיל על יושב-ראש הוועדה להסדיר דבר זה.

מ. רוזטי:

אני רוצה להפנות את תשומת לב חברי הוועדה לעובדה כי בתקציב הכנסת מופיע סעיף "טלפונים", והוא מגיע ל-12 אלף לירות לשנה תשלום עבור שיחות טלפוניות, כולל שיחותיהם של חברי הכנסת.

הי"ר ד. בר-רב-האי:

ועדת המשנה לתקציב הכנסת תטפל בשאלה זו.

י. אורי:

אני מבקש לקבוע הסדר שלפיו יהיה חבר כנסת, אשר אין בביתו טלפון, להנות מאותן הזכויות שזכאי להן חבר כנסת שיש בביתו טלפון - מטלפון שעליו יודיע או מפלמ-דואר מסוים.

ח. רובין:

לדעתי אין כאן מקום להסדרים פרטיים, וחבר כנסת שאין בביתו טלפון יוכל להנות מן הזכויות בביתו. צפוי מסוים שעליו יודע להנהלת הדואר.

י. בר-יהודה:

אין חבר כנסת יכול להיות אחראי לטלפון שאינו שלו.

ה ר ח ל ט

א. הוועדה תדחה את הדיון בהצעה לתיקון חוק החסינות בסעיף 11 - למועד מאוחר, באופן שהחלטה שתקבל תבוצע לקראת שנת התקציב הבאה.

ב. שיחה טלפונית פירושה: 3 דקות במשך היום ו-6 דקות בערב.

ג. חבר הכנסת זכאי במשך חודש ל-10 שיחות חוץ מביתו, ללא תשלום.

ד. חבר הכנסת חייב בתשלום עבור מחצית השיחות הטלפוניות העירוניות מביתו.

יחד עם זאת, מביעה ועדת הכנסת את דעתה, שאין חבר הכנסת חייב לשלם דמי החזקת טלפון בהתאם לסעיף 11(א).

ה. חבר הכנסת זכאי ל-10 שיחות חוץ לחודש מבניין הכנסת ללא תשלום ושיחת בכורה של חבר כנסת תיחשב כשיחה רגילה, וחבר הכנסת לא יהיה חייב בתשלום עבור הקדמת שיחתו.

ז. אין כל הגבלה ביחס למספר שיחות עירוניות מבניין הכנסת.

ח. חבר כנסת שאין בביתו טלפון יוכל להנות מן הזכויות המפורטות לעיל מטלפון מסוים או מבית-דואר מסוים, שעליו יודיע חבר הכנסת.

ח. רובין:

אני מציע לקבל החלטה שיש לפנות להנהלת הדואר ולדרוש התקנת טלפון בביתם של חברי כנסת אשר ביקשו זאת ושרו בענו.

הי"ר ד. בר-רב-האי:

אבקש מחברי הכנסת המעוניינים בכך למסור לי שמותיהם.

י. שפירא:

יושב-ראש הכנסת הוא הממונה על ביצוע חוק החסינות, ועל-כן יש להמציא לו את רשימת החברים אשר ביקשו טלפונים וטרם נענו, ולבקש ממנו לדאוג לביצועו של החוק.

ב. התגובה להתפרעות שארעה בזמן דברי-הברכה של יו"ר הכנסת לממשלה החדשה:

היו"ר ד. בר-רב-האי: אנו חוזרים לענין שחעלה כתחילת הישיבה.

ג. אזניה:

אני מבחין הבחנה גמורה וטוחלטת בין השאלה של ברכת יו"ר הכנסת ותכנה, שנמצאו בתוך הבית עוררין - ומכיון שכך, כפי שכבר שמענו, מסר יו"ר הכנסת את השאלה לבירור לוועדת הפירושים. ובין שאלת התגובה לנאום. אני מניח שאין בינינו חילוקי-דעות על-כך, שיהיו אשר יהיו דברי-היושב-ראש, אין להגיב עליהם בדפיקות על השולחן ובצעקות "רד". בתקופה של שנתיים שאני יושב בכנסת זו, עוד לא ראיתי התפרעות מעין זו, דפיקות בשולחנות, דפיקות כרגלים, והעיקר - מה שנראה לי למטה מכל מוסר, הצעקות "רד", ליושב-ראש הכנסת בשעת מילוי תפקידו.

אני מציע, על-כן, לקבל החלטה האומרת: ועדת הכנסת מצטערת ומגנה נמרצות את הפרת-הסדר החמורה שנגרמה על-ידי דפיקות בשולחנות וצעקות "רד" בזמן נאום-הברכה של יושב-ראש הכנסת לממשלה החדשה, בישיבת הכנסת ביום ה' בטבת תשי"ג, 28.12.52.

ד. איכילוב:

אני מברך את הרצון להתעכב על שאלה זו ללא כל קשר עם נאום של יו"ר הכנסת. אינני נמנה על השקטים בבית זה, אך יחד עם זאת השגשתי מעין צביטה ופריטה בכבוד הבית ובמשמעות המושג כנסת, בשעת התפרעות זו. פני מציע לא לכתוב "חמורה", אלא לגנות הפרת-סדר זו באופן כללי, משום שאני מקווה שהערכה זו היא כללית. (היו"ר ד. בר-רב-האי: במיוחד, כאשר אין כאן האשמה קונקרטיה נגד מישהו מסוים).

ה. בר-יהודה:

בדרך כלל, כאשר מצבים בהאשמות נגד מישהו, נוהגים להזמין את הנאשמים. (היו"ר ד. בר-רב-האי: אין כאן האשמות קונקרטיות נגד מישהו) ובכל זאת, כאשר יש הופעה כזו בכנסת, הרי היא באה רק כאשר חברי כנסת מסוימים עושים זאת, ועד עתה לא נהגו להביא לוועדת הכנסת האשמות אלמוניות, אלא נגד מישהו מסוים.

לפני שאמסור את דעתי, אבקש מאת היושב-ראש לשאול אם יש כאן מישהו, שהחושב שהיה לו חלק בהתפרעות זו, באפשרות והמבקש רשות הדיבור תחילה - ליתן לו רשות דיבור זו.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

כל עוד לא אמר איש: "אני" - אין כאן האשמות נגד מישהו.

ה. בר-יהודה:

אני מגנה את האופן האבסטרקטי של הבאת השאלה, בניגוד לנוהג שהיה אצלנו עד עכשו. בכנסת הראשונה הביאו לא פעם האשמות נגד אנשים מסוימים.

אני חושב שיחד עם החובה המוטלת על כל חבר למלא חוקים, יש לו גם הזכות להתקוות נגד הפרת חוק. אך גם זכות זו אינה בלתי-מוגבלת, ובענין זה אני מבדיל בין "דעש" ובין "רד". על ענין הרעש אינני יכול להביע דעה, כל זמן שלא אדע בקשר למה בתעורר הרעש; ייתכן שהיה כאן דבר שגרם לדעש ואי-אפשר היה למנוע זאת. על-כך נדון לאחר שנקבל את מסקנות ועדת הפירושים. אך השימוש במלה "רד" בכל המסיבות, לגבי יושב-ראש הכנסת, חורג מכל גבולות של סדר - ואני מכיר בזכות המרד שהיא טבעית לגבי חובת מילוי תפקידים. לדעתי צדיקה ועדת הכנסת לומר שהיא רואה בשימוש במלה "רד", תר החורג מכל מה שיכול להרשות לעצמו חבר כנסת, גם כאשר הוא חושב את עצמו לצודק - כי מי שאמר זאת, בודאי חשב שהוא צודק. (היו"ר ד. בר-רב-האי: אילו היינו משאירים בנוסחה זו רק את המלה "רד" - האם היית משנה דעתך). לגנות או לא לגנות אפשר רק אדם. אך אם זוהי הופעה, הריני יכול רק לומר אם היא בגדל הגבול המותר ואם לאו.

ו. אורי:

לדעתי אפשר לדבר בענין זה ללא קשר עם אישים, אלא אך ורק בקשר עם כבודה של הכנסת. בהתפרעות זו היה משום רמיסת כבודה של הכנסת, ועלינו לגנות את עצמנו למען גבור מדרך נלוזה זו.

ח. רובין:

בתחילת דברי הריני להודיעכם, כי בסוף דיון זה
אבקש לדחות את ההצבעה לישיבה הבאה, על-מנת
לאפשר לסייעתי להתייעץ בשאלה זו.

לדעתי, הדיון אינו שלם בטרם שמענו את מסקנות
ועדת הפירושים. כחבר בוועדת הפירושים אינני יכול להביע כל דעה בענין
זה, לפני שהוא נידון בוועדת הפירושים, ועל-כן אביע את דעתי היום
באופן היפוטטי אבנטואלי. אם יתברר שיו"ר הכנסת לא נהג כיאות ליו"ר
הכנסת, אלא כחבר מפלגה - זכותו היא לנהוג כן, אך לא מעל דוכן היושב-ראש,
אלא מעל במת הנואמים שבכנסת. כאשר מי שיושב- על ספסל יושב-ראש הכנסת
נוהג שלא בהתאם לתפקידו, זכאי חבר הכנסת להתקומם נגדו. אני אומר דברי
אלה על יסוד ההנחה שהיושב-ראש לא נהג כיושב-ראש. הגנה מגיעה ליושב
ראש רק במידה שהוא נהג כיושב-ראש.

הוזכרה כאן המלה "רד". בקגע שמזכירים זאת -
יש להוכיח שאמנם נאמרה מלה זו. אבקש קודם כל להזמין את אותו חבר
או אותם חברים או קבוצת חברים שלהם מייחסים את השימוש במלה זו.
אני אינני מאשר ואינני מכחיש זאת. לאחר הבירור עם החברים האלה - אביע
אני את עמדותי בקשר למלה זו.

עד עתה דברתי כחבר ועדת הכנסת, ועתה ברצוני
לומר כמה מלים כאחד מן החברים ששתתפו במה שכונה כאן "התפרעות".
בשעה שאני השתתפתי בה, היה ברור לי שאני מגן על כבודה של הכנסת, על-ידי
כך שאני משתדל למנוע סאת היושב-ראש את האפשרות לנצל את תפקידו כיושב-ראש
כדי לנאום נאום שאין הוא ראוי לו בתור יושב-ראש הכנסת. הוא יכול היה
לנאום אותו בכל מקום אחר - אך לא מעל דוכן יושב-ראש. יושב-ראש
הכנסת עשה אז מטעה, שעד אז עוד לא עשה כמותו.

אם השאלה תועמד להצבעה היום - אני מצביע נגד
הסיכום. אך אני מבקש לדחות את ההצבעה לישיבה הבאה.

י. שפירא:

אני תמים-דעים עם רוב הדברים שהשמיע כאן חבר
הכנסת בר-יהודה וחושבני שהיה הרבה יותר טוב
והרבה יותר נכון אילו היו מציגים את השאלה ביחד לאנשים אשר השתתפו
בהתפרעות. אני גם סקבל את השקפתו שיש לחבר הכנסת זכות למחות ולהתקומם
נגד הופעות טסוימות בכנסת ויש להגיב על הצעקות "רד" באופן המתאים. אך
מכיון שהדבר הובא לכאן בלי שמות קונקרטיים, אין טעם שאעמוד על דעתי
בשאלה זו.

אשר להצעתו של חבר הכנסת רובין, שהשאלה לא
תועמד היום להצבעה - אני חושב שאין למשאלה זו מקום ואין היא יכולה
להתקבל. אנו יושבים כאן, כחברי ועדת הכנסת, ודנים בסדרי-הבית, וכל
חבר צריך להביע את דעתו. אין כאן כל מקום להתייעצות סיעתית. אני
מציע לא לדחות את ההצבעה כי ענין זה של כבוד הבית, כבוד הכנסת וכבוד
היושב-ראש, הוא ענין שאינו סובל דיחוי. אני יכול רק להביע את צערי
כי ענין זה נדחה ער עתה.

ש. בניה:

ועדת הפירושים אינה יכולה לדון בהתנהגותם של
חברי הכנסת, אלא אך ורק בהתנהגותו של יו"ר הכנסת,
ועל-כן לא חשב לי מה תהיה החלטתה בענין זה. ברור שחברי הכנסת זכאים
להתקומם נגד היושב-ראש, הם זכאים גם להביע לו אי-אמון, ולדעתי - אלו
היו עושים זאת - היתה זו הפגנה הרבה יותר יעילה, מאשר פגיעה בכבודה
של הכנסת, בצורה שזה נעשה. ואילו חבר הכנסת רובין טוען שהוא הגן
על כבודה של הכנסת. בכנסת הזו צריך להיות מיניסום מסוים שעליו חייבים
כולם לשמור למען כבודה של הכנסת.

אינני רוצה להתייחס לבקשתו של חבר הכנסת רובין
לדחות את ההצבעה, כי אינני רואה בכך כל שאלה פוליטית. ולחבר הכנסת שפירא,
הטוען שיש להביא האשמות קונקרטיות: איננו מאשימים איש, איננו דורשים
מנקציות נגד מישהו - אנו רק קובעים כי ביום מסוים היתה התפרעות ואנו
מגנים אותה.

ע. מיטנן:

כל דחיה של קבלת ההחלטה מורידה עוד יותר את כבוד
הכנסת.

ה. ברגר:

אינני מבין את בקשתו של חבר הכנסת רובין לדחות את ההצבעה, כי אין כאן כל שאלה פוליטית, שיש לנקוט עמדה כלפיה. כן אינני מבין את הקשר שבין ענין זה לבין הענין שהועבר לוועדת הפירושים. אני מציע לחבר הכנסת רובין לוותר על בקשתו לדחות את ההצבעה.

ש. גרידי:

אינני מבין מדוע מנסים לטשטש כאן את שמות האנשים שהשתתפו בהתפרעות זו. חבר הכנסת רובין הודיע כאן שהוא הגן על כבודה של הכנסת, ודבר זה משנה את פני הדברים.

אינני מבין מדוע יושב-ראש הכנסת מסר לוועדת הפירושים רק צד אחד של המטבע, ולא מסר את השאלה אם היתה במלה "רד" פגיעה ביו"ר ואם לאו. יושב-ראש הכנסת זכאי וחייב לתבוע את האנשים על כך-כך שפגעו בו.

על-כן, אני מציע למסוך בהצעתו של חבר הכנסת רובין, לדחות את הבירור עד לאחר קבלת תסקנות של ועדת הפירושים.

י. בר-יהודה:

האם יושב-ראש יכול לאשר לי:

א. שעד עתה, כאשר סיעה ביקשה לדחות הצבעה לשבוע ימים, לא העמידו לדיון את השאלה אם זה ענין פוליטי או לא?

ב. שענין זה לא עמד בסדר-היום הרגיל של הוועדה?

היו"ר ד. בר-רב-האי: לשאלה הראשונה אין תשובה. לשאלה השנייה: תשובה חיובית.

ח. רובין:

מכיון שהשאלה לא עמדה בסדר-היום שקיבלנו, הנחתי שהיא הורדה, ועל-כן גם לא דנו בה בישיבת הסיעה שלנו אתמול, למרות שעמדה ראשונה בסדר-היום.

היו"ר ד. בר-רב-האי: בישיבת ועדת הכנסת לפני שבועיים דנו בענין זה, ואמרת שאני שומר לעצמי את הזכות להעלותו שנית.

ב. אזניה:

יש לקבוע כלל שכאשר יש התפרעות כללית אין לתמוך אחריות דוקא על אנשים מסוימים כאובייקט - אחרת אנו כובלים את ירינו באשר כל אחד שייחסו לו את המעשה, בשעה שייקרא לבירור, יוכל לטעון ולהוכיח שידו לא היתה בזה. אינני סבור שבעד התפרעות קולקטיבית יש לקרוא לסדר מיוחד, שהוא באופן יחסי, פוליטי, בולט ביותר מבין אותו החוג. שנית, אינני מוכן להפריד בין הגבול של ההתקוממות המתרת לבין הצעקות "רד", כפי שעשה זאת חבר הכנסת בר-יהודה.

לא התייעצתי עם חברי, אך אני בדעה שיש להענות בכל מקרה שמישהו מבקש לדחות את ההצבעה לישיבה הבאה. אינני מוכן אקשהמפאא לכרוך ענין זה בדיונים של ועדת הפירושים, והייתי רוצה לסיים את הדיון, אך יחד עם זאת אינני רוצה ליצור תקדים של אי-הענות לבקשת דחיה.

ה ר ח ל ט

לאחר שהדיון בשאלה זו נסתיים, לדחת את ההצבעה לישיבה הבאה.

ג. ישיבות מליאת הכנסת בימים כ"ה, כ"ו וכ"ז טבת תשי"ג - 13, 14, 15 (12-1)

השר פ. לבנון:
הממשלה בררה את שאלת כלכלת הכנסת בשבוע הבא, וברור שאין לנו כל אפשרות להבטיח עבודה סדירה לכנסת בשבוע הבא. הסיבה היא פשוטה מאד: הממשלה הכינה שורה של חוקים לכנסת, ובינתיים קמה ממשלה חדשה והיא הופיעה בפני הכנסת עם קווי-הליסוד שלה, שאושרו על-ידי הכנסת, וטנעי הדבר שהחברים בממשלה החדשה רוצים עוד הפעם לבדוק את החוקים ואת הצעות הממשלה הקודמת. בקשר לזה זקוקה הממשלה לשבוע ימים כדי לסיים את העבודה הזאת וחוקים אחרים שיוכלו למלא את סדר-יומה של הכנסת - אין. לכן, הצעתנו היא, שבשבוע הבא לא תקיים הכנסת ישיבות מליאה, אלא תתרכז בישיבות ועדות, על-מנת שהוועדות של הכנסת תוכלנה לסיים את המלאכה שאותם החוקים שכבר הועברו אליהן.

י. שפירא:
האם יש מניעה מבחינה חוקית או תקנונית למלא את בקשת הממשלה? אם יש מניעה כזו - יש למצוא דרך כיצד להתגבר עליה.

היו"ר ד. בר-רב-האי:
סדר-היום של הכנסת נקבע על-ידי היושב-ראש על-פי הצעת הממשלה, ובמידה שלממשלה אין הצעה או יש הצעה לא לקיים ישיבות כנסת - העניין הוא בסמכותו של יו"ר הכנסת. בתקנון קיים פרק המדבר על כנסת הכנסת והפגרות, והדבר אינו ברור כל-כך. רצוי שוועדת הכנסת תקבע את הדבר.

פ. לבנון:
אין כאן שאלה של הפסקת עבודת הכנסת. הכנסת עובדת לא רק במליאה. אין מציעים כאן לשלוח את הכנסת לפגרה, אלא בק לא לקיים ישיבות מליאה במשך שבוע אחד.

י. בר-יהודה:
אני מציע שבשבוע הבא ידונו בהצעות לסדר-היום של חברי הכנסת.

ח. רובינן:
ברצוני להזכיר לחברי הוועדה ששרת העבודה הבטיחה לפני שבוע ימים, כי תוך שבועיים תמסור לנו הודעה בשאלת חוסר העבודה. הודעה זו והצעות לסדר-היום, יחד עם שני החוקים המובאים לקריאה שניה ושלישית לכנסת, יכולים לעמוד על סדר-יומה של הכנסת בשבוע הבא.

ש. בנה:
לוועדות הכנסת יש עבודה והן יכולות להתרכז בעבודתן. אין כל חילוקי-דעות שההצעות לסדר-היום תוגשנה לכנסת. גם שרת העבודה אינה יכולה בודאי למסור הודעתה, משום שהיא אינה מוכנה עדיין - לאור המצב החדש שנוצר.

ע. איכילוב:
אני מציע להקדיש ישיבה להצעות לסדר-היום בשבוע הבא, ולאחר זאת שוב לא להגיש הצעות לסדר-היום במשך שבועיים. כלומר, תנתן מפרעה על-חשבון הצעות לסדר-היום.

י. שפירא:
אינני חושב שיהיה זה לכבודה של הכנסת לקיים ישיבה המוקדשת כולה רק להצעות לסדר-היום.

י. הררי:
אם מבטלים את ישיבות מליאת הכנסת בשבוע הבא, אפשר להעמיד את ההצעות לסדר-היום לדיון מחר.

ה ר ח ל ט

ועדת הכנסת מאשרת את הצעת יושב-ראש הכנסת, בהתאם להצעת הממשלה, לא לקיים בשבוע הבא את ישיבות מליאת הכנסת. כל הוועדות מתבקשות לקבוע את זמני עבודתן בהתאם למק.

ד. חילופי גברי בוועדת הפירושים וכביעת יושב-ראש שלה:

הי"ר ד. בר-רב-האי:
אני מבקש לאשר חילופין בוועדת הפירושים, במקום חבר הכנסת אזניה ינוא חבר הכנסת שפירא. בן הנני מציע לבחור שאאאאא בחבר הכנסת קליבנוב בתור יו"ר הוועדה.

ה ו ח ל ט

א. לאשר את הצעתו של יו"ר הוועדה, לבחור בחבר הכנסת י. שפירא כחבר בוועדת הפירושים, במקומו של חבר הכנסת ב. אזניה, אשר התפטר מוועדה זו.

ב. חבר הכנסת קליבנוב יהיה יושב-ראש ועדת הפירושים.

ה. בחירת סגן יושב-ראש הכנסת:

הי"ר ד. בר-רב-האי:
עלינו להביא למליאת הכנסת הצעה לסגן יו"ר הכנסת במקומו של חבר הכנסת סרלין.

ע. איכילוב:
אני מציע את חבר הכנסת קליבנוב.

ח. רובין:
אני מבין, שיחד עם זאת תובא גם הצעת סיעת מפ"ם על בחירת חבר הכנסת רובין במקומה של חברת הכנסת למדן, ואבקש להעמידה לפני ההצעה של חבר הכנסת קליבנוב, כי ענין זה עומד על סדר-היום זמן רב.

הי"ר ד. בר-רב-האי:
בזמנו סיכמה ועדת הכנסת, כי היא מכירה בזכותה של סיעת מפ"ם להציע מועמד אחד במקומה של חברת הכנסת למדן, אך המועמד שהיא הציעה אינו מתקבל על דעת הוועדה, ולכן אין לוועדת הכנסת כל הצעה בענין זה.

ח. רובין:
לכנסת
מכיון שהיום תובא/הצעה מסוימת על בחירת סגן יושב הכנסת, יש לאפשר למפ"ם להביא גם את הצעתה היא לכנסת, ורק לאחר זאת להגיש את ההצעה לבחור בחבר הכנסת קליבנוב. זהו הסדר הכרונוולוגי.

י. הררי:
בשעה שבחרנו בחבר הכנסת שפירא צק לתפקיד של יושב-ראש הכנסת, היתה זו בחירה אישית ולא סיעתית, וכך גם נהגנו בכל מקרה אחר, כאשר הוצע מועמד לנשיאות.

ש. בבה:
ועדת הכנסת היא המציעה. חבר הכנסת רובין רשאי לצקש שיורשה לו להביא את הצעתו בשעה שמביאים את ההצעה השניה; אך הוא חורג ממסגרת זכויותיו כאשר הוא מבקש להקדים את הצעתו.

הי"ר ד. בר-רב-האי:
אני אציע, בשם ועדת הכנסת, לבחור בחבר הכנסת קליבנוב במקומו של חבר הכנסת סרלין. אם מישהו ישאל בקשר להצעה של חבר הכנסת רובין, אמסור את אותה הודעה שמסרתי פה, שוועדת הכנסת מכירה בקלותה של מפ"ם להציע מועמד, אך אין המועמד שכבר הוצע על-ידה מתקבל.

ח. רובין:
אני רשאי להציע את הצעתי אפילו מבחינת הסתייגות.

י. שפירא:

אני תוסך בהצעתו של חבר הכנסת הררי, שהבחירה של יושב-ראש הכנסת והסגנים היא אישית ולא סיעתית. איבני מקבל את ההשקפה שלסיעה זאת או אחרת יש זכות לשלוח סגן יו"ר הכנסת. אם קיימת החלטה כזו - אני מתנגד לה. בתפנו שני מקומות ובמקומו של חבר הכנסת סרלין מציעים את חבר הכנסת קליבנוב. במקומה של חברת הכנסת למדן אין כל הצעה ומכיון שכך אין מקום להודעות ושאלות בכנסת. אפשר להעלות הצעה כזו כהצעה לסדר-היום.

י. בר-יהודה:

אני מצטער מאד שחבר הכנסת רובין העלה שאלה זו כאן; אך מכיון שעשה כן, איבני יכול לעבור בשתיקה על הפרת דברים פורמליים, ללא כל קשר לאופן הצבעתי לגופו של דבר.

ראשית, זה למעלה ממצוי שנה שבסדר-יומה של הכנסת קיים סעיף: בחירת סגן יו"ר הכנסת - מה נשתנה עתה? שנית, אין ממלא מקום לחבר הכנסת סרלין, ואין ממלא מקום לחברת הכנסת למדן. אם מקבלים את ההנחה שהובעה כאן - ייתכן שחבר הכנסת קליבנוב בא במקומה של חברת הכנסת למדן.

ה ד ח ל ט

ועדת הכנסת מציעה לכנסת
לבחור בחבר הכנסת קליבנוב
כסגן יושב-ראש הכנסת.

הישיבה ננעלה בשעה 11.40